

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง กรณีสภาวิศวกรอนุญาตให้เลื่อนระดับวิศวกรโดยอาศัยข้อบังคับที่ได้ยกเลิกไปแล้ว

กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๗๑๐/๖๖๔๗ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยนายวิศาล เขาวนชูเวช ผู้ตรวจสภาวิศวกร ได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แจ้งว่า เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ สภาวิศวกรได้มีมติให้เลื่อนระดับวิศวกรจากภาคีวิศวกรเป็นวุฒิวิศวกรจำนวนสองราย โดยอาศัยข้อบังคับสภาวิศวกร ว่าด้วยการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมระดับสามัญวิศวกร และระดับวุฒิวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งได้ยกเลิกไปแล้วโดยข้อบังคับสภาวิศวกร ว่าด้วยการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมระดับสามัญวิศวกร และระดับวุฒิวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๗ การกระทำดังกล่าวน่าจะเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการออกใบอนุญาตจะต้องใช้ข้อบังคับในขณะอนุญาต มิใช่ข้อบังคับเดิมที่ยกเลิกไปแล้ว ตามนัยคำพิพากษาฎีกาที่ ๓๖๗๘/๒๕๓๕ และได้เสนอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะประธานยกพิเศษพิจารณาสั่งการไปยังสภาวิศวกรให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้สอบถามรายละเอียดของเงื่อนไขเวลาตามขั้นตอนการเลื่อนระดับของผู้ขอเลื่อนระดับทั้งสองรายจากสภาวิศวกร สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

๑. วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ สภาวิศวกรรับเรื่องตามใบรับเรื่องของผู้ขอเลื่อนระดับ รายที่ ๑
๒. วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๕ สภาวิศวกรรับเรื่องตามใบรับเรื่องของผู้ขอเลื่อนระดับ รายที่ ๒
๓. วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗ คณะผู้ชำนาญการพิเศษฯ พิจารณาผลงานและทดสอบความรู้ และมีมติเห็นชอบให้เลื่อนระดับใบอนุญาตจากภาคีวิศวกรเป็นวุฒิวิศวกรแก่ผู้ขอเลื่อนระดับทั้งสองราย
๔. วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๗ ข้อบังคับสภาวิศวกร ว่าด้วยการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมระดับสามัญวิศวกร และระดับวุฒิวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้ในวันถัดไป
๕. วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ คณะกรรมการสภาวิศวกรได้มีมติอนุมัติให้ออกใบอนุญาตแก่ผู้ขอเลื่อนระดับทั้งสองราย โดยอาศัยกฎเกณฑ์ตามข้อบังคับสภาวิศวกร ว่าด้วยการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมระดับสามัญวิศวกร และระดับวุฒิวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๓ เนื่องจากระยะเวลาที่ผู้ยื่นคำร้องขอเลื่อนระดับอยู่ภายในระยะเวลาบังคับใช้ข้อบังคับ

สภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังนั้น หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาใบอนุญาตจึงต้องเป็นไปตามข้อบังคับฉบับดังกล่าว แม้ภายหลังหลักเกณฑ์ตามข้อบังคับนั้นจะได้ถูกยกเลิกไปแล้วตามข้อบังคับสภาวิศวกร ว่าด้วยการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมระดับสามัญวิศวกร และระดับวุฒิวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๗ ก็ให้นำหลักเกณฑ์ตามข้อบังคับฯ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาใช้ให้เสียสิทธิแก่ผู้ยื่นคำร้องมิได้

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมโยธาธิการและผังเมืองได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ว มีความเห็นเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายแรก เห็นว่า การที่คณะกรรมการสภาวิศวกรได้มีมติออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ยื่นคำขอเลื่อนระดับทั้งสองราย เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ โดยใช้ข้อบังคับสภาวิศวกร ว่าด้วยการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมระดับสามัญวิศวกร และระดับวุฒิวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งถูกยกเลิกตามข้อบังคับสภาวิศวกร ว่าด้วยการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมระดับสามัญวิศวกร และระดับวุฒิวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๗ นั้น น่าจะเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการออกใบอนุญาตจะต้องใช้ข้อบังคับในขณะอนุญาต มิใช่ข้อบังคับเดิมที่ถูกยกเลิกไปแล้ว

ฝ่ายที่สอง มีความเห็นเช่นเดียวกับคณะกรรมการสภาวิศวกรที่ได้มีมติอนุมัติให้ออกใบอนุญาตแก่ผู้ขอเลื่อนระดับทั้งสองรายข้างต้น

เนื่องจากความเห็นทั้งสองฝ่ายดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่มีการถกเถียงกัน ไม่เป็นที่ยุติ จึงขอความอนุเคราะห์ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาเรื่องดังกล่าว ในประเด็นว่า การที่สภาวิศวกรมีมติอนุมัติให้เลื่อนระดับวิศวกรจากภาคีวิศวกรเป็นวุฒิวิศวกรให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตทั้งสองราย โดยอาศัยข้อบังคับสภาวิศวกร ว่าด้วยการออกใบอนุญาตเป็น ผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมระดับสามัญวิศวกร และระดับวุฒิวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งถูกยกเลิกโดยข้อบังคับสภาวิศวกร ว่าด้วยการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมระดับสามัญวิศวกร และระดับวุฒิวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๗ การกระทำความดังกล่าวชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวโดยรับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย(กรมโยธาธิการและผังเมือง) และผู้แทนสภาวิศวกรแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า สภาวิศวกรได้อาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ (๖) (ฉ)^๑ ประกอบกับมาตรา ๔๖^๒ แห่งพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒ ออกข้อบังคับสภา

^๑ มาตรา ๘ สภาวิศวกรมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๖) ออกข้อบังคับสภาวิศวกรว่าด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

(ฉ) หลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาตแต่ละระดับตามมาตรา ๔๖

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ มาตรา ๔๖ ผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมแต่ละสาขามี ๔ ระดับ คือ

วิศวกร ว่าด้วยการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมระดับสามัญวิศวกร และระดับวุฒิวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ โดยข้อ ๔ (๔)^๓ ของข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ให้อำนาจคณะกรรมการสภาวิศวกร ในการออกระเบียบว่าด้วยการทดสอบความรู้ระดับวุฒิวิศวกร ซึ่งคณะกรรมการสภาวิศวกรอาศัยอำนาจตามข้อบังคับดังกล่าวออกระเบียบคณะกรรมการสภาวิศวกร ว่าด้วยการทดสอบความรู้ระดับวุฒิวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๔ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๓ และระเบียบคณะกรรมการสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๔ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลื่อนระดับภาคีวิศวกรเป็นวุฒิวิศวกรว่า ภาคีวิศวกรผู้ใดที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตในระดับวุฒิวิศวกร ต้องได้รับใบอนุญาตในระดับภาคีวิศวกรมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี และได้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมตามเงื่อนไขเวลาดังกล่าวจึงมีสิทธิขอรับใบอนุญาตในระดับวุฒิวิศวกรได้ (ข้อ ๔ (๒) ของข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๓) โดยไม่ต้องเลื่อนระดับเป็นสามัญวิศวกรก่อนตามที่มาตรา ๔๖^๔ แห่งพระราชบัญญัติวิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้ และข้อ ๔^๕ ข้อ ๕^๖ และข้อ ๗^๗ ของระเบียบคณะกรรมการสภาวิศวกรฯ พ.ศ.

(๑) วุฒิวิศวกร

(๒) สามัญวิศวกร

(๓) ภาคีวิศวกร

(๔) ภาคีวิศวกรพิเศษ

หลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมแต่ละระดับให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาวิศวกร

^๓ข้อ ๔ ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมในระดับวุฒิวิศวกรต้องกรอกข้อความตามแบบที่คณะกรรมการสภาวิศวกรกำหนด ยื่นต่อหัวหน้าสำนักงานสภาวิศวกร พร้อมด้วยเอกสารหลักฐาน และวิธีการดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) สำหรับบุคคลที่เป็นภาคีวิศวกรและประสงค์จะขอรับใบอนุญาตในระดับวุฒิวิศวกร เหตุเพราะมีความชำนาญการพิเศษ ต้องได้รับใบอนุญาตในระดับภาคีวิศวกรมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี และได้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมตามเงื่อนไขเวลาดังกล่าวมาด้วย โดยให้นำผลงานและปริมาณงานในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมที่มีสมาคมวิชาชีพที่คณะกรรมการสภาวิศวกรรับรองหรือวุฒิวิศวกรในสาขาหรือแขนงเดียวกันกับผู้ยื่นคำขอไม่น้อยกว่า ๒ คน เป็นผู้รับรองผลงาน

(๓) ให้สภาวิศวกรแต่งตั้งคณะกรรมการหรือผู้ชำนาญการพิเศษด้านวิชาชีพวิศวกรรมในสาขาที่เกี่ยวข้องพิจารณาผลงานและปริมาณงาน พร้อมทั้งทดสอบความรู้ในประสบการณ์และความสามารถในการประกอบวิชาชีพ เมื่อผ่านการทดสอบให้ออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมในระดับวุฒิวิศวกรได้

(๔) การทดสอบความรู้ในประสบการณ์และความสามารถในการประกอบวิชาชีพนั้นให้กำหนดเป็นระเบียบคณะกรรมการสภาวิศวกรว่าด้วยการทดสอบความรู้ระดับวุฒิวิศวกร

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๕ ข้อ ๔ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นคำขอรับเลื่อนระดับตามแบบคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม (เลื่อนระดับ) พร้อมด้วยแนบแบบ บัญชีแสดงปริมาณและรายงานแสดงผลงานอย่างละเอียดในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หลังจากได้รับใบอนุญาตระดับสามัญวิศวกรมาแล้ว

๒๕๔๔ กำหนดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตระดับภาคีวิศวกรมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีที่ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตระดับวุฒิวิศวกรต้องนำผลงานและปริมาณงานในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมที่สมาคมวิชาชีพให้การรับรองเสนอต่อคณะผู้ชำนาญการพิเศษ และเมื่อผลงานที่นำเสนอผ่านความเห็นชอบจากคณะผู้ชำนาญการพิเศษแล้ว คณะผู้ชำนาญการพิเศษจะทำการสอบสัมภาษณ์ความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมแก่ผู้ขอรับใบอนุญาต เมื่อผู้ขอรับใบอนุญาตผ่านการสอบสัมภาษณ์แล้ว ให้นำเสนอต่อคณะกรรมการสภาวิศวกรเพื่อพิจารณาอนุญาตต่อไป

เมื่อข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๓ มีผลใช้บังคับ ภาคีวิศวกรสองราย คือ นายสุกฤษฎ์ สุรบถโสภณ และนายกิตติ อินทรานนท์ ได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมระดับวุฒิวิศวกรเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ และวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๕ ตามลำดับ โดยนำผลงานและปริมาณงานในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมเสนอต่อคณะผู้ชำนาญการพิเศษ ระดับวุฒิวิศวกร สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ ซึ่งสภาวิศวกรโดยคณะกรรมการสภาวิศวกรแต่งตั้งขึ้นตามข้อ ๔ (๓)^๔ ของข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยคณะผู้ชำนาญการพิเศษได้พิจารณาผลงานและสอบสัมภาษณ์เพื่อทดสอบความรู้ในประสบการณ์และความสามารถในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมครบถ้วนทุกขั้นตอนตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และ

ไม่น้อยกว่าห้าปี และได้รับการเสริมสร้างประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม โดยมีวิศวกรระดับวุฒิวิศวกรในสาขาและแขนงเดียวกันกับผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ลงนามรับรองผลงานทุกโครงการ/งาน

สำหรับผู้ที่ได้รับใบอนุญาตระดับภาคีวิศวกรมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี ประสงค์จะขอรับใบอนุญาตระดับวุฒิวิศวกร เนื่องจากมีความชำนาญพิเศษและมีประสบการณ์ในงานสูงพอเป็นวุฒิวิศวกรได้ และต้องนำผลงานและปริมาณงานในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมที่สมาคมวิชาชีพให้การรับรองและสมาคมวิชาชีพนั้น ๆ จะต้องได้รับการรับรองจากสภาวิศวกรก่อน หรือจะให้วุฒิวิศวกรในสาขาและแขนงเดียวกันกับผู้ขอรับใบอนุญาตไม่น้อยกว่าสองคนเป็นผู้ลงนามรับรองผลงานทุกโครงการ/งาน ซึ่งรายงานที่เสนอจะต้องมีความละเอียดครบถ้วนเพื่อแสดงให้เห็นชัดเจนในประเภทงาน แผนการดำเนินงาน คุณภาพ ความสำคัญ ตลอดจนมูลค่าของงานมาไม่น้อยกว่าสองโครงการ/งาน และเมื่อผลงานที่นำเสนอผ่านความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการแล้ว ผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องเข้าทดสอบความรู้ในระดับสามัญวิศวกร และเมื่อผ่านการทดสอบความรู้ระดับสามัญแล้วจะต้องเข้ารับการสอบสัมภาษณ์ตามรายละเอียดข้อกำหนดของคณะอนุกรรมการต่อไป

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นภาคีวิศวกรมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี แต่มีผลงานทางด้านวิศวกรรมที่สำคัญๆ และมีมูลค่าของโครงการ/งาน สูงเป็นจำนวนมาก ซึ่งผลงานที่ได้ปฏิบัติมาแล้วอยู่ในเกณฑ์ต้องใช้วิทยาระดับสูงเทียบเท่าวุฒิวิศวกร คณะอนุกรรมการอาจพิจารณายกเว้นไม่ต้องทดสอบความรู้ในระดับสามัญวิศวกร

^๖ ข้อ ๕ หลังจากที่ได้รับใบอนุญาตผ่านการพิจารณาผลงานตามข้อ ๔ แล้ว คณะอนุกรรมการจะทำการสอบสัมภาษณ์ความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมแก่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมในระดับวุฒิวิศวกร

^๗ ข้อ ๗ เมื่อผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตผ่านการสอบสัมภาษณ์ตามข้อ ๖ แล้ว ให้นำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ และผู้ยื่นคำขอได้ชำระค่าธรรมเนียมแล้วให้ออกใบอนุญาตในระดับวุฒิวิศวกรต่อไป

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗ เห็นชอบให้ภาควิชาวิศวกรรมทั้งสองรายเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นวุฒิศวกรได้

ในระหว่างที่มีการนำเรื่องเสนอต่อสภาวิศวกรเพื่อพิจารณาอนุมัติออกใบอนุญาตระดับวุฒิศวกร สภาวิศวกรก็ได้ออกข้อบังคับสภาวิศวกร ว่าด้วยการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมระดับสามัญวิศวกร และระดับวุฒิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๗ โดยมีผลใช้บังคับถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งตามข้อ ๓^๙ ของข้อบังคับดังกล่าว ให้ยกเลิกข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๓ และในข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่มีหลักการเรื่องให้ภาควิชาวิศวกรรมสามารถเลื่อนระดับโดยข้ามสามัญวิศวกรเพื่อเป็นวุฒิศวกรได้ดังเช่นข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่ถูกยกเลิกไป อีกทั้งไม่มีบทเฉพาะกาลรองรับสิทธิของผู้ขอรับใบอนุญาตเลื่อนระดับเป็นวุฒิศวกร ก่อนวันที่ข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๗ ใช้บังคับ

อย่างไรก็ตาม สภาวิศวกรโดยคณะกรรมการสภาวิศวกรได้ดำเนินการเกี่ยวกับคำขอของภาควิชาวิศวกรรมทั้งสองรายต่อไป และได้มีมติออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเลื่อนระดับทั้งสองรายเป็นวุฒิศวกร โดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๓ ด้วยเหตุผลว่า การยื่นคำร้องขอเลื่อนระดับและการพิจารณาผลงานรวมทั้งการสอบสัมภาษณ์ได้กระทำในขณะที่ยังมีผลใช้บังคับ ข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๓ มีผลใช้บังคับ อีกทั้งหากนำหลักเกณฑ์ตามข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาใช้ในการพิจารณาออกใบอนุญาตจะเป็นการรอนสิทธิแก่ภาควิชาวิศวกรรมทั้งสองราย

ในประเด็นปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๕) มีความเห็นว่า แม้ว่าคณะผู้ชำนาญการพิเศษฯ จะมีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗ เห็นชอบให้ภาควิชาวิศวกรรมทั้งสองรายเลื่อนระดับใบอนุญาตเป็นวุฒิศวกรได้ในเวลาที่ข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๓ ยังมีผลใช้บังคับอยู่ก็ตาม แต่ผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาตเลื่อนระดับเป็นวุฒิศวกรตามกฎหมาย ว่าด้วยวิศวกร คือ สภาวิศวกร มติของคณะผู้ชำนาญการพิเศษฯ จึงยังไม่ก่อให้เกิดสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยวิศวกรแก่ภาควิชาวิศวกรรมทั้งสองราย การที่สภาวิศวกรโดยคณะกรรมการสภาวิศวกรได้มีมติอนุมัติออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอเลื่อนระดับทั้งสองราย โดยอาศัยหลักเกณฑ์ตามข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งถูกยกเลิกโดยข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย เนื่องจากการออกใบอนุญาตต้องอาศัยอำนาจตามกฎหมายหรือข้อบังคับที่มีผลใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น

โดยที่การอนุญาตให้เลื่อนระดับเป็นวุฒิศวกรเป็น “คำสั่งทางปกครอง” ตามมาตรา ๕^{๑๐} แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การที่สภาวิศวกรโดย

^๙ ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับสภาวิศวกร ว่าด้วยการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมระดับสามัญวิศวกร และระดับวุฒิศวกร พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

^{๑๐} มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการสภาวิศวกรมีมติอนุมัติออกใบอนุญาตให้แก่ภาคีวิศวกรทั้งสองราย โดยอาศัย
ข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งถูกยกเลิกไปแล้วโดยข้อบังคับสภาวิศวกรฯ พ.ศ. ๒๕๔๗
จึงเป็นการทำคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากในขณะที่ทำคำสั่งทางปกครอง
ไม่มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจสภาวิศวกรออกใบอนุญาตให้แก่ภาคีวิศวกรที่ขอเลื่อนระดับเป็นวุฒิ
วิศวกรได้ อย่างไรก็ตาม คำสั่งทางปกครองแม้จะไม่ชอบด้วยกฎหมายย่อมมีผลตราบเท่าที่ยังไม่มีการ
เพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเงื่อนไขหรือโดยเหตุอื่นตามที่มาตรา ๔๒^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติวิธี
ปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติไว้

(ลงชื่อ) พวงเพชร สารคุณ

(นางสาวพวงเพชร สารคุณ)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๔๘

(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่าง
บุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของ
บุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การ
รับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

(๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง”

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๑} มาตรา ๔๒ คำสั่งทางปกครองให้มีผลใช้บังคับต่อบุคคลตั้งแต่ขณะที่ยังได้รับแจ้งเป็นต้น
ไป

คำสั่งทางปกครองย่อมมีผลตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเงื่อนไข
หรือโดยเหตุอื่น

ฯลฯ

ฯลฯ